

urbanizácie, ktorá túto krajinu ešte len čaká (!), na naše teritórium - ako je zaľudnené a čo by mu prispelo pri onom chcení ďalej sa civilizovať, skultúrnieveať, pozrite na naše hazardovanie s našou ekonomikou pri výstavbe našich cestných diaľnic (v horských terénach medzi Púchovom a Ružomberkom vychádza kilometer tejto prepychovej a architektonicky nedocenenej cesty okolo sedemsto miliónov slovenských korún, pritom v súčasnosti stavaná trasa Bratislava - Žilina - Tatry - Košice bude prakticky slúžiť len jednej tretej Slovákov). Že sa výrazne zmenila geopolitická situácia našej krajiny tu v strede Európy, to v týchto súvislostiach skoro nikoho nezaujima.

A ak sa navyše svetové sídelné systémy už celkom oprávnene pasujú na vrchol ľudskej kultúry či civilizácie, na vrchol celkom konkrétnej umeleckej tvorivosti všetkých ľudských generácií, môžete aj z vašich postov toto prezentovať aj u nás.

Stále hľadám paralely či odlišnosti aj na našej pôde medzi pojмami - architekt-urbanista! Kde končí urbanizmus a kde začína architektúra? Dá sa tá hranica definovať? Je urbanizmus fenomén diela architektonického umenia? Hlavný rozdiel medzi urbanistickou tvorbou a tvorbou architektonickou v súčasnosti vidím v tom, že rôzne ceny a uznania sa dávno už udeľujú u nás iba za architektúru... Prosím Vás, porozmýšľajte a pomôžte aj SAS-u, aj našej novej Komore. Následne aj pripravovanému novému zákonom o územnom plánovaní i o stavebnom poriadku.

Keď som prichádzal na túto Konferenciu, všimol som si vo vestibule Vašej školy veľkú pozvánku na toto rokovanie aj pre študentov fakulty. Vôbec tu ani včera, ani dnes neboli. Škoda, len neviem koho väčšia? Iste by sa tu poučili, ale iste by povedali aj svoj názor na mnohé záležnosti, ktoré sa týkajú najmä ich budúcnosti. Absencia pána dekana, ktorý konferenciu otváral a iste čakal od nej hľadanie i nachádzanie východísk pre ďalšie jej smerovanie, je tiež zarážajúca.* Alebo on to má už všetko úplne jasné? Nemala by byť vaša konferencia radšej mimo Bratislavu, aby sa všetci prítomní mohli naplno venovať len problémom, ktoré chcela vyriešiť?

Bolo by iste možné pokračovať, ved' naše transformačné obdobie zasahuje všetkých a všetko. Nie je to ľahké predovšetkým v onej komplexnej "edukácii". Prosím vás na záver: Nezačínajte od nuly so snahou zabudnúť **pribeh** ostatných päťdesiatych rokov. Nerobte za ničím akúsi **hrubú** čiaru... Zo **všetkých** pribehov minulosti nám treba poučenie. Aj na našej Fakulte.

*

Ing.arch. Ladislav Kmet'
Spolok architektov Slovenska

* Poznámka redakcie: dekan fakulty bol v čase konania konferencie nemocný, napriek tomu sa však zúčastnil časti jej rokovania.

CONTRIBUTION TO DISCUSSION

By Ladislav Kmet'

The reforms at universities can not be predicted without connections to the structure of education at high schools. Harmonization is in the hands of the state educational policy - there can be no entrance exams and the number of accepted students can be increased. A better connection of architects education with the practice is required. There should be great emphasis on the architects working at the regional and municipal levels, especially in the field of town and country planning. The transformation process should reflect all the former periods of national development.

Ernest Nagy

POHLAD PEDAGÓGA A ŠTUDENTA NA PRIEBEH ŠTÚDIA

1. Odpoveď je veľmi jednoduchá - je diametrálne odlišný!

Pohľad študenta - aby bol čo najkratší (aby nemusel pracovať na úlohách v škole, ale mimo školu a za plat).

Pohľad pedagóga - aby bol čo najdlhší (aby sa študent maximálne venoval filozofii a spracovaniu úloh v zmysle študijného programu)

2. S tým súvisí kardinálna otázka: Organizať edukačný program ako dvojstupňové štúdium alebo nie? Táto otázka súvisí aj s úsilím SR o vstup do EÚ a transatlantických štruktúr, aj keď sa to nezdá.

Napr. v SRN pred vznikom EÚ sa v tejto oblasti pripravovali formou smerníc: ako smernica pre architektov, pre stavebné výrobky, pre koordináciu výstavby, napokon smernica pre výkon pôvlastia architekta v krajinách EÚ. Tak SRN dosiahla, že nemecký diplom alebo iné vysvedčenie sa uznáva v krajinách EÚ, ak architekt absolvoval 4-ročné (8 semestrálne) štúdium na: TU, TH, Akadémii výtvarných umení, alebo na Fachhochschule, čiže preferuje bakalárské štúdium.

Naopak vo Francúzsku sa tohto roku uskutočňuje IV. Stretnutie štyroch škôl Architektúry na Jahu Francúzska (v Marseille) so školami zo Strednej a Východnej Európy na tému: "Výučba architektonického projektovania", s konštatáciou, že... "rien dans le cursus scolaire ne prépare le BACHELIER a' des études d'architecture" (voľne preložené: Študijný program je zameraný tak, že nepripravuje bakalára)

3. Pri rekapitulácii oboch prístupov k edukačnému programu si treba položiť ďalšiu otázku, ktorý európsky model vyhovuje našim potrebám, našim podmienkam a pripravenosti pre vstup do EÚ:

- dvojstupňové štúdium, s redukciami týždennej hodinovej výmery?

- jednostupňové štúdium, s dôrazom na ateliérovú tvorbu v zmysle Študijného plánu, ktorá je ťažiskom výučby.

Môj pohľad na edukáciu vychádza z ťažisko-vého zamerania na ateliérovú tvorbu, preto vidím redukciu hodinovej výučby/týždeň ako obme-dzenie v príprave na povolanie architekta (z 37 na 27 h/týždeň).

4. Prehľad počtu architektov a študentov archi-tektúry v krajinách EÚ (v apríli 1989, teda pred zjednotením Nemecka). Prameň: Deutsches Ar-chitektenblatt 4 (apríl 1989).

krajina	počet archit.	počet ob.(m)	archit. na mil.	počet štud.A	pomer A:S
DK	5000	5,0	1000	2300	1:0,47
NL	2500	14,2	176	3000	1:1,20
F	20000	54,0	380	16000	1:0,81
I	65000	58,0	1200	66000	1:1,02
GB	27575	56,0	493	7260	1:0,26
BRD	60424	62,0	985	29823	1:0,50
E	10400	39,0	275	13586	1:1,31
GR	9500	9,6	990	1000	1:0,11
SK	2000	5,5	275	1000	1:0,50
IR	1200	3,4	324	475	1:0,40
B	5940	9,9	600	3400	1:0,57
L	125	0,4	347	50	1:0,40
P		10,0	bez údajov		

*

Ing.arch. Ernest Nagy, CSc., FA STU,
Katedra tvorby sídiel

A VIEW OF THE PEDAGOGUE AND THE STUDENT AT THE COURSE OF THE STUDY

By Ernest Nagy, Ph.D.

The pedagogue and the student hold opposing views on the topic of "course study".

1. The view of the student is that the time spent at school should be as short as possible (in order not to work at school but in the practice so as to make money) and the view of the pedagogue is that the time spent at school should be as long as possible (in order to devote enough time to the background of the tasks and to their elaboration in accordance with the curriculum).

2. It is connected with the cardinal question whether to organize the educational programme into the two grade level study or not. It is related to the effort of the Slovak Republic to join the European and Trans-Atlantic structures - though this is not apparent at first.

Ivan Petelen

MEDZIODOBOROVÉ ŠTÚDIUM V ZAMERANÍ INTERIÉR A VÝSTAVNÍCTVO NA FA STU BRATISLAVA A V ODBORE DIZAJN NÁBYTKU NA DF TU ZVOLEN

Výzva tematickej komisie pre prípravu Edukačný program FA STU a tiež prodekanu pre vedu, výskum a zahraničie celkom opodstatnené smerovala k prezentovaniu a uplatneniu poznatkov a skúseností z priamych pracovných kontaktov s partnerskými pracoviskami v zahraničí. Na-priek dôležitosti skúseností zo zahraničia a v Európskej únii, dovolím si predstrieť naše domáce medziuniverzitné skúsenosti z pohľadu môjho i Katedry interiéru, výstavníctva a scénografie.

V súvislosti s rastom špecializácie vedomostí študentov FA STU by sa mala venovať pozornosť vytváraniu syntéz poznatkov, ktoré spájajú výsledky rôznych študijných odborov do foriem pedagogicky priateľných pre študentov. Existujúce fakultné štruktúry vo vysokoškolskom vzde-lávaní neposkytujú primerané podnety, takže ne-podporujú akademickú serióznosť syntézy poznatkov.

To predstavuje vážny nedostatok, pretože väčšina problémov, ktoré sa spoločnosť snaží pochopiť a vyriešiť, má interdisciplinárny charakter. Interdisciplinárnosť, ktorú akademická obec slovne podporuje, zostáva ďaleko od toho, aby sa stala normou pre štruktúru štúdia na univerzitách.

Architektonické dielo je v prevažnej väčšine vytvárané pre potrebu vnútorného využitia. Kaž-dá priestorová koncepcia je vyjadrením jej vnútorného objemu. Vnútorný priestor je teda jed-ným z hlavných komponentov, ktorý treba zohľadniť pri vytváraní a pri posudzovaní kon-cepcie architektonického diela. Prikláňame sa k názoru talianskeho architekta Bruna Zeviho, že "v architektúre išlo a vždy pôjde predovšetkým o vnútorné priestory, ktoré sú harmonickým po-kračovaním a rozvinutím vonkajších priestorov a ktoré určujú samostatnú podstatu architektonickej koncepcie budovy."

Architektúra je ako veľká dutá plastika, do vnútra ktorej človek môže vstúpiť a pohybovať sa v nej. Každý stavebný objem, každý obal tvorený stenami vytvára medzi prerusením nekonečného priestoru. Každá budova tak pomáha vytvárať dva priestory - vnútorný, vymedzený architektonickým dielom a vonkajší priestor urbanistický. Priestorovú koncepciu chápeme ako interakciu vnútorného a vonkajšieho priestoru, ako ideál plynúceho priestoru s prelínaním exteriéru a interiéru.

Pod pojmom interiér rozumieme vnútorný priestor funkčne vybavený, zariadený mobiliárom, prípadne pevne vstavanými prvkami